

Ameriške delovne matere

Matere malih otrok navadno ne iščejo zunanje uposlitve v splošnem dokler niso otroci vsaj dovolj stari, da gredo v šolo, pravijo v ženskem oddelku našega delavskega departamenta. Vendar pa je mnogo mladih mater, ki so prisiljene, delati tudi ko so otroci še majhni. To posebno v slučajih, kjer možev zaslužek ne zadostuje za vzdrževanje družine na takem življenjskem standardu, kot se zdi za družino potreben z vidika zdravja, vzgoje, prehrane, itd.

Natančno ni ugotovljeno koliko mladih mater je uposlenih v Ameriki, verjetno pa število dosega najmanj 1,250,000 — to od skupnega števila 16 milijonov ameriških žensk, ki si same služijo svoj vsakdanji kruh bodisi delno ali pa s polnim delom. Ta številka je iz leta 1946. Rečeno je v poročilu oddelka, da je med uposlenimi materami malih otrok najmanj 890,000 takih, ki imajo malčke v starosti pod 6 let. Cenzus kaže, da so te matere gospodinje normalnih družin, torej družin, kjer je uposlen tudi oče ali glava družine. Kakih 350,000 žensk je izjavilo popisovalcem cenzusa, da so one glave družine, torej skrbje za se in otroke same. Take ženske imajo največ po enega ali par otrok.

Uposljene pa niso samo matere malih, nedoraslih otrok — na delu v tovarnah in drugod najdemo tudi stare matere, tete ter druge družinske sorodnice, ki pomagajo k vzdrževanju družine ali pa se same preživljajo s svojim delom. 890,000 omoženih žensk, ki so bile uposlene lansko leto in so imele male otroke, predstavlja komaj tri odstotke naših gospodinj ali mater normalnih družin — to se pravi družin sestojecih iz moža, žene in otrok. Približno polovico od teh je imelo vsaj po enega starejšega otroka, obenem pa tudi otroke izpod 6 let starosti. Kakih 390,000 uposlenih mater je imelo po enega ali več otrok pod šest let starosti in nobenega nad to starostjo.

Breme zunanje uposlitve je padlo najtežje na pleča onih 350,000 omoženih žensk, ki so imele prav majhne otroke. Te ženske so tvorile 5% vseh naših družinskih mater, ki same vzdržujejo in preživljajo družino, ter so torej glava družine. Okrog 210,000 teh žensk je imelo po enega ali več otrok v starosti med šestim in 17tim letom, ostale — 140,000 — so imele le majhne pod 6 let stare otroke.

Jasno je, pravi poročilo ženskega oddelka delavskega departamenta, da te ženske nimajo izbire, sicer bi ostale doma pri svojih malih otrocih, ki potrebujejo njihove nege. Da je tako, pričajo številke, ki kažejo, da je v letu 1946 delalo za-

naj doma samo 9% mater iz normalnih družin, kjer so bili otroci pod šest let starosti. Število delovnih žen iz družin z otroci pod 18 in nad 6 let starosti pa je bilo sorazmerno višje in je dosegalo 22%, dočim je bilo uposlenih nekaj nad 25% žen iz družin brez otrok.

V protislovju s to sliko normalne ameriške družine je odstotek delovnih mater iz družin, kjer so žene glavni vzdrževalci ali redniki družine. V več kot tretjini takih družin, z otroci pod 6 let starosti, je bila mati uposlena zunaj doma — ali pa je delo iskala. Tak je bil položaj v začetku 1946. Delala je tudi mati družin z otroci v starosti med 6. in 18. letom, to najmanj v polovico slučajih, torej 50%, kar pomeni, da je delala iz potrebe preživljanja družine.

V poročilu ženskega oddelka je rečeno, da se je od leta 1940 znatno povišalo število družin, v katerih sta uposlena oba, mož in žena, ali pa sta delo iskala oba. (To je skoro petina vseh normalnih družin dežele in leta 1946.) Pred letom 1940 je bilo 2 milijona družin manj v tej kategoriji, kar bi značilo, da je ostalo naprej uposlenih veliko število omoženih žensk, ki so šle delat tekmo vojne.

"Commin Council"

Malo zgodovine iz koprške okolice

Pred približno 150 leti so žene v koprski okolici pekile kruh iz pšenične moke in ga nosile prodajat koprski gospodi, doma pa je družina jedla kruh iz koruzne moke. Zanimivo je, da so ženske že takrat znale še precej dobro italijanski jezik, medtem ko niso moški, ki so bili večinoma doma in so se ukvarjali s poljedelstvom, znali več kot deset do petnajst besed italijanskega jezika. Lahko bi to pripisali ženski prebrisanosti. Da so se prikupile gospodi, da je rajši kupovala kruh, so rabile te besede. Presvetli, milostljivi gospod grof. Ženske so tudi nakupovale zemljišča okoli Kopra zaradi spretnosti v jeziku in so tako polagoma tudi kmetje v višinah prišli do dobrih njiv v dolinah.

V Kopru je živel takrat neki sodnik po imenu Smerda", ki

je imel v svojem uradu velik kup lepo zlikanih žepnih robcev. V vsakega si je samo po enkrat obrisal nos in ga nato vrgel v koš. To je delal, da bi vzbudil pri ljudeh vtis mogočnosti in bogastva.

Cesta, ki pelje iz Semelele v Koper je bila zgrajena na poseben način: Takrat še ni bilo občinskih davkov in so kmetje odrahtovali te z delom. Za zgraditev te ceste je moral vsak kmet iz okolice pripeljati na vozu velik koš kamenja in ga sesti na določenem mestu v morje. Pustiti je moral tudi koš, da je več zalego. Koliko košev je moralo biti prej kot je nastala cesta?

Takrat je bila v Kopru neka hiša, katere stene so imele posebno lastnost: če se jih je dotaknil zločinec, ki je ubil kakega človeka, preden so ga orožniki dohili v roke, je dobil odpuščanje. Če sta zločin izvršila dva, je bilo odpuščeno tistemu, ki je prvi uspel priteči v bližino hiše.

Koprski kmetje so se do pred šestdeset leti nosili rdeče kape podobne turškim. Pravijo, da iz strahu pred Turki, ki so v časih turškega vladanja prišli tudi v Koper. Hoteli so jih prevrati, da so njihove vere, s tem, da so nosili taka pokrivala.

V tistem času je živel v Kopru grof Verza, ki je imel svoje podložne kmete v Pomjanu. Kadar je bilo treba odati desetino, je grof zaukazal ljudstvu, da ga pride čakati z vsemi osli, kar so jih premogli. Ko je prišel v bližino Pomjana, je zahajal enega osla, ljudstvo in osli pa so morali iti za njim v sprevedu. Spotoma so morali pobirati vsak deseti snop, da je grof sam kontroliral, če ga ne goljufajo.

V novi vasi in Šent Petru je bil takrat ožičar, da je bil proglasen za najboljšega plesalca tisti, ki je med plesom prebil pod. To se je zgodilo za pustne dni in je potem dotični obdržal prvenstvo do prihodnjega pusta. Nek gospodar pa je dal za tako prilžnost napraviti nov pod iz kostanjevih desk. Tu bo pa že treba pokazati nekaj več vztrajnosti v plesu kot prej na smrekovem podu, je dejal. Pa se je našel prebrisanec, ki je dobro pregledal pod. Med plesom je poskakoval in se veselil zmage. Opazil je v podu veliko — grčo — in ko je večkrat priplezal nanjo, je z vso silo udaril s peto po njej. Res, grča je

popustila in v podu je zazijala velika luknja. Bil je zmagovalec, vse mu je ploskalo.

Dekleta so takrat več mesecev poprej štedila denar, da so si za ta ples nabavila nove obleke in čevlje po modi. Najbrže se je običaj takratnih rekordnih plesalcev podedoval do današnjih dni, le s to razliko, da se danes pleše že malo preveč. Bolje bi bilo malo manj plesa in več čitanja.

Furlanič Anton.

KAJ JE Z GUVERNERJEM?

(Nadaljevanje z 2. strani)

če ne bi bilo prekišlo: zapustiti "fratelle" v Istri je hudo ...

Je pa še druga nesreča: Trst pod Italijo pomeni, da ga morajo Anglo-Američani zapustiti in kdo nas bo potem varoval, govo-

rijo italijanski šovinisti, ki s strahom upirajo oči proti Opčinam in v bujni fantaziji že gledajo, kako "i družje" drviyo proti mestu; niti časa ne bo za pravico kovčegov!

Tako torej italijanski nacionalisti tajijo svojo "madrepatrio" ali "padrematrio," kar potrjujejo tudi švicarski listi, ki pišejo, da je "prav za prav večina tržaških Italijanov (čitaj: italijanska reakcija) za status quo"—to je za sedanjo začasno upravo Zavezniške vojaške uprave.

Kako bi pa tudi ne bili: poln italijanski monopol v upravi: conski svet, občinski svet ... Ne motijo jih nobene volitve, niti udeležba Slovencev v upravi. Oni so torej v Trstu "beati possidentes" ali kakor se to v nji-

hovem žargonu pravi: "Chi gavvu, gavvu!"

Vsega tega bi pa bilo konec, če bi prišel guverner in izvajal statut. Posebno še, ker SIAU vrši pregled svojih sil: nad 100 tisoč vpisanih ... nad 10 tisoč demokratičnih volivcev!

Zato ni čudno, če je "Emancipazione" pozdravila novega visjega častnika za civilne zadeve pri Zavezniški vojni upravi, generala Gaitherja kot "prvega guvernerja Svobodnega tržaškega ozemlja, čeprav uradno nima tega naslova." Želja je očitna: "dinastija Bowmanov" naj bi kar naprej sedela na miramarskem prestolu Maksimilijana Habsburškega in Duke d'Aoste.

Posebno še zato, ker je sedanji "Bowman III." aktivni general, prekalnjen po frontah in ce-

lo padalec, kar so uradno utemeljili ob njegovem prihodu s tem "da je to ozemlje izredne važnosti." Če pomislimo, da sta njegova predhodnika Bowman in Carnes imela v upravi poleg tega "važnega" ozemlja še Pulj, Kras, Gorico, Tržič in Krmin in da ni nobenega motilo, če sta bila samo rezervna polkovnika ...

Ponatis iz "Ljudskega tednika"

Ali ste naročnik "Enakopravnosti"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

Oglašajte v - - -
Enakopravnosti

1884

1947

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je umrl naš ljubljani soprog in dragi, skrbni oče

ANTON KRISTOF

Zatisnil je svoje blage oči dne 22. novembra 1947. Pogreb se je vršil dne 25. novembra iz Joseph Želetovih pogrebnih prostorov v cerkev sv. Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ter po opravljeni zadušnici na Calvary pokopališče, kjer smo ga položili k večnemu počitku v naročje materi zemlji.

Blagopokojnik je bil rojen v vasi Sajnice-Mirna na Dolenjskem.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence cvetja k njegovi krsti. Ta dokaz vaše ljubezni napram njemu nam je bil v veliko tolažbo. Hvala sledečim: Mr. in Mrs. Frank Fortuna st., Mr. in Mrs. Anton Zakrajšek, Mr. in Mrs. Tony Lapuh, Mr. in Mrs. John Evans, Mr. in Mrs. Joe Zabukovec, Mr. in Mrs. Stan Zabukovec, Mr. in Mrs. Joe Kapor, Mr. in Mrs. Frank Popotnik, Mr. Jerry Downes, Mr. in Mrs. F. J. Fortuna ml. in družini, Mr. in Mrs. F. Spenko ml. in družini, Mr. in Mrs. Anton Fortuna in družini, društvu sv. Janeza Krstnika št. 71 ABZ, Mr. in Mrs. Mathew Leskovec, Mr. in Mrs. J. Lubelski in družini, Mr. in Mrs. Stanley Kobal in družini, Mr. in Mrs. J. Hribar in družini, Mr. in Mrs. Peter Rostan, družini Miklausch, Mr. in Mrs. F. Golob, Mr. in Mrs. M. Lucich, družini Frank Rich, Mr. in Mrs. Jos. Poglay, Mr. in Mrs. John Pecek, Mr. in Mrs. J. Lukanc st., Mr. in Mrs. Stanley Marin, Mr. in Mrs. S. Sverga, Mr. in Mrs. Bill in Fred Pokernik, Mr. in Mrs. Anton Perse, Mr. in Mrs. Stanley Marin, Mr. in Mrs. L. Tercek ml. in sinu, Mr. in Mrs. A. Petkovšek, Mr. Frank Zurich, Mr. Joe Dukes, Mr. Fred Perušek, sosedom, društvu Washington št. 32 ZSZ, Murray Ohio Local 65 in Musicians Bowling Club.

Dalje srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše in za družino: Mr. Andy Koinik, Mr. in Mrs. John Janz, Mr. in Mrs. Louis Ogrinc, Mr. Frank Becay st., Mr. Frank Becay ml., Mr. Martin Golob, Mr. Frank Lipar, Mr. in Mrs. Frank Rich, Mr. Frank Revere, Mr. in Mrs. Frank Revere ml., Mr. in Mrs. Paul Golob, Mr. Arlon Praznik, Mr. in Mrs. John Sluga, Mr. in Mrs. Joe Zevnik, Mary Zalar, Mr. in Mrs. Anton Klein, družini Udovič, Mr. in Mrs. Albert Moro, Mr. in Mrs. F. Kolinski, Mr. Frank Fortuna st., Mr. in Mrs. Mike Podboy, Mr. in Mrs. Michael Zernič, Mr. in Mrs. Anton Znidaršič, Mr. in Mrs. Anton Perse, Mrs. Josephine Čebular, Mr. Frank Saso, Mr. in Mrs. John Vadal, Mr. in Mrs. Jansa, Mr. in Mrs. Frank Potochnik.

Končana je Tvoja pot, ljubljani pokojnik. Za teboj žaluje soproga, kateri si bil vedno dober in zvest tovariš, in otroci, katerim si bil vedno dober in skrben oče. Hiša pa je pusta in prazna, vsaj smo Te vsi ljubili. Odšel si tja, kjer ni solz in trpljenja, tja, kjer vlada večni mir. Mi se Te bomo vedno spominjali z ljubeznijo v naših srcih dokler bodo utripala.

Spavaj mirno v svobodni ameriški zemlji!

Mr. in Mrs. M. LiNassi, Mr. in Mrs. J. Tomle, Mr. Louis Dular, Mr. in Mrs. Ernest Strancar, Mary Strnad, Mr. in Mrs. Anton Cerkenik, Mr. in Mrs. F. Popotnik, Mr. in Mrs. J. Planecki, Mr. in Mrs. J. Kozlevčar, Mr. in Mrs. Anton Miklič, Mr. in Mrs. Fred Zerovnik, Mr. in Mrs. Gerbec, Mr. in Mrs. Jos. Petrič, Mr. in Mrs. Peter Rostan, Mr. in Mrs. John Hudoklin, Mr. in Mrs. John Zagorc, Mr. Paul Krasac, Mr. in Mrs. F. Mramor, Mr. in Mrs. Joe Lapp, Mrs. Anne Spilič, Mr. in Mrs. Steve Batič, Mr. in Mrs. Martin Smalc, Mary Balič, Mr. in Mrs. Leo Jevic in družini, Mr. in Mrs. Peter Tomšič, Mr. in Mrs. John Glavič, Mr. in Mrs. Edw. Thomas, Mr. in Mrs. Lawrence Oucin, Mrs. Malečkar, Mr. in Mrs. A. Yelenc iz Girard, Ohio, družini Lubelski iz Johnstown, Pa., Mr. in Mrs. L. Berneilich, Mr. Anthony Rudman, Mr. in Mrs. Jos. Klein, Mr. in Mrs. F. L. Vadal, Mrs. Paul Klivington, Mrs. Theo. Hemstreet, Mrs. Matilda Cigolle, Girard, O., Mr. Jerry Downs, Mary Bulič, Mr. in Mrs. J. Hudoklin.

Dalje najlepša hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugi za spremstvo pri pogrebu. Našo zahvalo izrekamo vsem prijateljem, ki so se prišli posloviti od njega, ko je ležal na mrtvaškemu odru ter vsem, ki so ga sprejmiili na njegovi zadnji poti na mirovdor.

Hvala pogrebnemu zavodu Joseph Zele in sinovi za vzorno urejen pogreb in res najboljšo vsestransko poslugi. Hvala Mons. Vitos Hribarju za opravljene cerkvene pogrebne obrede. Hvala tudi pogrebcom, ki so nosili krsto. Iskrena hvala Mrs. Antoniji Tomle za poslovljen govor kot članu društva Washington št. 32 ZSZ.

Srčna hvala vsem prijateljem, ki so prišli na pogreb iz Johnstown, Pa., Brownsville, Pa., in Girard, O.

Najlepša hvala pevcem zbora Jadran za krasno zapete pesmi pokojniku v slovo.

Ako se je pomotoma izpustilo ime katerega, ki je prispeval, prosimo oprostjenja in se isto zahvalimo.

JENNIE, soproga
ANTON, FRANK, BENNY in JOHN, sinovi
V stari domovini zapuša dva brata in sestro.

Cleveland, Ohio, dne 9. decembra 1947.

Naznanilo in zahvala

Globoko užaloščeni in s potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom prežalostno vest, da je nemila smrt vzela iz naše srede našega ljubljenega soproga, očeta, sina in brata

Joseph Zihherl

ki je nenadoma umrl dne 13. novembra. Pogreb se je vršil iz Želetovega pogrebnega zavoda na pokopališče Calvary. Pokojni je bil star 40 let ter je bil rojen v Clevelandu.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem, ki so položili krasne vence in cvetlice ob krsti pokojnika. Iskrena hvala vsem, ki ste darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj duše pokojnega, vsem, ki ste ga prišli pokropiti, ko je ležal na mrtvaškemu odru, ter vsem, ki ste ga sprejmiili na njegovi zadnji poti na pokopališče.

Našo zahvalo izrekamo nosilcem krste ter vsem, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu.

Hvala pogrebnemu zavodu Joseph Zele in sinovi za vso postrežbo in vsestransko pomoč v dneh naše žalosti ter za izvrstno urejen pogreb.

Našo zahvalo izrekamo vsem, ki so nam stali ob strani, nas tolažili in bili v pomoč na en ali drugi način.

Ti preljubljeni in nikdar pozabljeni soprog, oče, sin in brat, pa počivaj v miru in hladni rojstni grudi! Ostal nam boš v trajnem spomin, dokler tudi mi ne pridemo za Teboj!

Zalujoči ostali:

MARY, soproga
VERNE, hčerka
THERESA ZIHERL, mati
TONY, FRANK in LOUIS, bratje
MRS. MARY CERK in
MRS. FRANCES HOMICK, sestri

Cleveland, Ohio, dne 9. decembra 1947

Vlag spomin

ob 12. obletnici kar je umrl
naš nepozabni soprog,
oče in brat

Joseph Ubic

Zatisnil je svoje blage oči
dne 9. dec. 1935

Kako pozabiti gomilo,
kjer blage Tvoje spi srce,
ki nam brezmejno vdano bilo
ves čas do zadnje je dne.

Zdaj bivaš vrh višave,
kjer ni mraku, kjer ni noči,
resnice solnce ne stemi,
tam solnce sreče Ti ne ugasno.

Zalujoča družina Ubic

Cleveland-Euclid, O.,
dne 9. decembra 1947.

